

Oponentský posudek diplomové práce
Bc. Karla Veverky

Mešní tvorba Antonia Caldary v Praze

Univerzita Karlova v Praze, Filozofická fakulta, Ústav hudební vědy
Praha 2011

Karel Veverka zvolil za předmět své diplomové práce mešní tvorbu italského skladatele Antonia Caldary (1670-1736), jednoho z nejvýznamnějších hudebních tvůrců vrcholného baroka, spjatého svým životem a působením s dobovými mecenáši umění a předními panovnickými dvory. Zvolené téma je jedním z velkých barokních témat současnosti, a to díky celkově mimořádné skladatelské výkonnosti Caldarově, vysoké kvalitě jeho tvorby, značnému dobovému rozšíření kompozic a především také jeho osobním vztahům k českým zemím známým z oblasti divadla i duchovní tvorby. Hodnotím tedy volbu tématu jako odvážný krok v patřičné chvíli, neboť současné badatelské prostředí (možnosti SHK a RISM, paralelně probíhající caldarovské bádání – Romagnoli, Spáčilová, Prichard) se pro výzkum bohemikálních aspektů Caldarovy tvorby jeví jako velmi příznivé a je třeba tuto situaci využít.

Rozčlenění diplomové práce do tří svébytných rozsáhlých kapitol odpovídá jejímu základnímu zaměření: osvojit si dosavadní literaturu, získat prvotní přehled o caldarovských pramenech v pražských a mimopražských sbírkách a inventářích, vyzkoušet a ověřit metody popisu a srovnávání pramenů a poznat detailně – na základě analýzy vybraných kompozic – Caldarův kompoziční rukopis v kontextu dobové mešní tvorby. V centru pozornosti zůstávají v celé práci rukopisy z hudební sbírky pražských křížovníků s červenou hvězdou, která je ve vztahu ke Caldarově mešní tvorbě sbírkou nejvýznamnější.

V úvodních kapitolách se diplomant se stávající literaturou vyrovnává poctivě a kriticky a její potenciál plně využívá také při vyhodnocování vlastních poznatků. Kapitola věnovaná zkoumání rukopisů vybraných sedmi Caldarových mší křížovnické sbírky a konkordantních pramenů nalezených v dalších fondech, tedy vlastní jádro práce, přináší díky diplomantovu silnému osobnímu zaujetí pro téma i metodu velké množství nových poznatků. Zvolená metoda popisu, kritiky a kolace pramenů je po všech stránkách náročná, a je proto třeba ocenit Veverkovu důslednost, s níž jednotlivé fáze práce zdolával. Prověřil efektivnost metody určování souvislostí pramenů a možnost jejího využití pro práci s prameny vokálně-instrumentální hudby 18. století. Vlastní poznatky (identifikace papíru a písařů, datace, přípisy, historické okolnosti vzniku a užívání rukopisů, vztahy mezi prameny, atribuce)

formuluje a zaznamenává úsporně, řadu z nich nebylo ani technicky možné vtělit do textu, a proto vznikly obsáhlé a kvalitně zpracované přílohy včetně fotodokumentace, naplněné informacemi získanými při popisu a kritice pramenů i při doplňkové analýze Caldarových mší (přehled užívaných papírů, popisy a komentáře k filigránům, přehled kopistů, grafické znázornění struktury analyzovaných mší). Za výkladem, formulovaným v textu, je třeba vidět ještě i předchozí přípravnou etapu soupisovou a spartační.

V interpretacích získaných poznatků se Veverka zdárně snaží o důsledné kritické domýšlení problematiky a formuluje řadu otázek pro pokračování práce. Je schopen dobře popsat a charakterizovat složité situace vztahů mezi prameny a vyjádřit písemnou formou možnosti jejich interpretace. Podrobné prozkoumání pramenů umožnilo kromě jiného také charakterizovat některé specifické zvyklosti hudebního provádění mší v jednotlivých institucích, resp. na pražském křížovnickém kůru.

Pro případné publikování práce doporučuji jazykovou korekturu (odstranit kostrbaté formulace, vyšinutí z vazby, sjednotit psaní názvů – např. křížovníci / křížovnici, pojmů a odkazů na literaturu). Přílohy by měly být zahrnuty do stránkování a rozepsány v obsahu, odkazy na přílohy by na řadě textových míst byly přínosné. Doporučila bych také druhou kapitolu práce pojmenovat (např. Caldarovy mše z křížovnické sbírky – popis a kritika vybraných pramenů) a zpřehlednit její strukturu v obsahu tak, aby pojmenování jednotlivých podkapitol mělo svůj logický řád (např. použít pro označení všech podkapitol signatury křížovnické sbírky a zároveň vymýtit jejich poněkud matoucí opakování v obsahu, např. tři stejné názvy pro stranu 99). V terminologii navrhuji zvážit, zda pojem Fuß (Füße) překládat jako „fráze“ (s. 140; snad spíše stopy, metrum; tuto problematiku je třeba doformulovat, srv. např. *Terminologie der musikalischen Komposition*, ed. H. H Eggebrecht, Stuttgart 1996).

Vysoká úroveň diplomové práce prozrazuje vážný zájem o zvolené téma. Diplomant nadto disponuje potřebnou vůlí, pracovní kázní, pečlivostí a důsledností, která mu umožní pokračovat v náročné práci. Diplomovou práci lze zhodnotit jako úspěšné a slibné nakročení k systematickému výzkumu na zvoleném poli.

Diplomová práce Karla Veverky odpovídá požadavkům kladeným na diplomové práce a lze ji proto bez výhrad doporučit k obhajobě. Navrhovaná klasifikace: výborně.